

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- **Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014, betreffende het uitsluiten van de BTW bij het berekenen van premies**
- **Definitieve goedkeuring**

1. INHOUDELIJK

In de periode voorafgaand aan de invoeging van de nieuwe onroerenderfgoedregelgeving (1/1/2015) werd nog op grote schaal een beroep gedaan op restauratiepremies in toepassing van de oude regelgeving. Dit resulteerde in een budgettair moeilijk beheersbare wachtlijst. De Inspectie van Financiën had fundamentele bedenkingen bij deze situatie en achtte maatregelen wenselijk.

De conceptnota nieuw premiestelsel onroerend erfgoed, goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 18/12/2015 (VR 2015 1812 DOC.1373/1BIS) voorzag in antwoord hierop een aantal bijstellingen van de financieringsregelgeving. De wachtlijst is immers het resultaat van de mogelijkheden die het stelsel biedt: het is vraaggestuurd, en laat toe om kostelijke en verregerende engagementen aan te gaan, los van de grenzen van de budgettaire realiteit.

De conceptnota voorzag met name in het afschaffen van de betoelaagbaarheid van de BTW, die in welbepaalde omstandigheden bij het berekenen van restauratie- en erfgoedpremies in aanmerking wordt genomen. Het betoelagen van de BTW kan meerkosten veroorzaken van 6 of 21 procent, afhankelijk van de situatie, hoewel ze op zich niets te maken heeft met onroerenderfgoedzorg.

De betoelaagbaarheid werd al ten dele afgeschaft via het decreet van 6 juli 2016 houdende wijziging van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en van diverse decreten wat betreft de uitvoering van het kerntakenplan van het agentschap Onroerend Erfgoed en wat betreft financiële en technische aanpassingen. Artikel 45 wijzigde met name artikel 12.3.12. van het decreet door invoeging van een derde lid, dat bepaalt dat voor de berekening van de restauratiepremie op basis van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2001 houdende vaststelling van het premiestelsel voor restauratiewerkzaamheden aan beschermde monumenten de aanvaarde kostenraming niet vermeerderd wordt met de BTW.

Met andere woorden: de betoelaagbaarheid van de BTW werd enkel met terugwerkende kracht afgeschaft voor dossiers ingediend in toepassing van de oude regelgeving. Maar uiteraard geldt de reden voor de afschaffing evengoed voor de nieuwe regelgeving. Daarom wordt voorgesteld om ook hier de betoelaagbaarheid van de BTW bij het berekenen van een premie generiek af te

schaffen.

De betoelaagbaarheid van de BTW bij premies wordt geregeld in het Onroerenderfgoedbesluit:

- Artikel 11.2.12. stelt generiek dat wanneer de premienemer kan aantonen dat hij de btw niet kan recupereren, de erfgoedpremie wordt berekend op de aanvaarde kostenraming, inclusief btw.
- Artikel 11.3.3., tweede lid voorziet dezelfde mogelijkheid voor de onderzoekspremie.
- Artikel 11.7.4., §3 voorziet dezelfde mogelijkheid voor de premie voor buitensporige opgravingskosten.

Voorgesteld wordt betreffende passages te schrappen. Het uitsluiten van de BTW bij het berekenen van erfgoedpremies zal ook gelden voor alle ontvankelijk verklaarde aanvraagdossiers waarvoor nog geen erfgoedpremie is toegekend.

Aansluitend bij bovenvermelde aanpassing wordt ook voorgesteld om het Onroerenderfgoedbesluit aan te passen aan de beslissing van de Vlaamse Regering aangaande de structuur van Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV). Conform deze beslissing is de vzw Vlaamse Erfgoedkluis niet langer een afzonderlijke rechtspersoon binnen PMV. In functie hiervan wordt voorgesteld om in artikel 11.1.1. de vermelding van de "vzw Vlaamse Erfgoedkluis" te schrappen en te vervangen door "Participatiemaatschappij Vlaanderen". Dit is een technische aanpassing zonder verdere impact.

Het 'ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014, betreffende het uitsluiten van de BTW bij het berekenen van premies' werd op 28 april 2017 voor principiële goedkeuring aan de Vlaamse Regering voorgelegd (cf. 2017 2804 DOC. 0386/2), waarna het advies van de SARO en aansluitend het advies van de Raad van State werd ingewonnen.

Het **advies van de SARO** (bijlage 2) van 24 mei 2017 formuleert volgende adviespunten:

- *Er is onvoldoende onderzocht wat de mogelijke effecten zijn van de generieke maatregel.*
- *De generieke maatregel wordt ingevoerd nog voor er duidelijkheid bestaat over het voorziene flankerend beleid.*
- *De maatregel is onvoldoende ingebed in een coherent en stabiel financieel beleid inzake onroerend erfgoed.*

Reactie:

Deze maatregel tot uitsluiten van de BTW bij de berekening van de premies is expliciet bedoeld om de coherentie van het financiële beleid inzake onroerend erfgoed te verbeteren door de eerdere afschaffing van de betoelaging van de btw voor restauratiewerken op de wachtlijst door te trekken naar alle premiedossiers en algemeen geldend te maken. De maatregel maakt deel uit van een set van maatregelen vooropgesteld in de conceptnota 'Nieuw premiestelsel onroerend erfgoed' dd. 18 december 2015 met het oog op het oplossen van de precaire financiële toestand. Ook de voorstellen wat betreft ontwikkeling van een flankerend beleid uit deze conceptnota, zoals het nieuwe instrument van de erfgoedlening en de doelmatigheidsanalyse van het beschermingsinstrumentarium worden verder uitgevoerd. Voor de eveneens in de conceptnota vermelde mogelijke verlaging van de btw op restauratiewerken is overleg nodig op federaal en Europees niveau, waardoor dit een ander ritme volgt. Zo werken we verder aan de uitbouw van een evenwichtig financieringsstelsel van de onroerenderfgoedzorg afgestemd op de budgettaire realiteit.

Voorliggend ontwerp van besluit (bijlage 1) werd aan het **advies 61.759/1 van 11 juli 2017 van de Raad van State** aangepast (bijlage 3).

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Het afschaffen van de betoelaagbaarheid van BTW bij het berekenen van premies in toepassing van het Onroerenderfgoeddecreet heeft impact op de budgettaire vraag. Ter vergelijking: op de wachtlijst voor restauratiepremies (momentopname medio december 2016) vertegenwoordigde de BTW meerkosten van gemiddeld 16 procent. Door de betoelaging van de BTW af te schaffen, kunnen met eenzelfde beschikbaar krediet dus meer premiedossiers worden gehonoreerd. De wachtlijst kan daardoor sneller worden weggewerkt en toekomstige dossiers zullen ook een minder hoge budgettaire druk vertegenwoordigen.

Het advies van de Inspectie van Financiën is afgeleverd op 27 maart 2017.

De Inspectie Financiën verleent een gunstig advies m.b.t. het bijgaande ontwerp van besluit. Er dient geen begrotingsakkoord gevraagd te worden.

Het advies van de SARO is afgeleverd op 24 mei en vormt geen aanleiding tot wijzigingen.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Het voorstel heeft weerslag op de lokale besturen in zoverre deze als klant van het premiestelsel optreden en dus minder premie zullen ontvangen.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Geen weerslag.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2017-80 van 16 maart 2017.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering hecht haar definitieve goedkeuring aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014, betreffende het uitsluiten van de BTW bij het berekenen van premies;

De minister-president en Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS

Bijlagen:

1. Besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014, betreffende het uitsluiten van de BTW bij het berekenen van premies
2. Advies SARO
3. Advies Raad van State